กฎกระทรวง
ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๓๔)
ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบนักศึกษาวิชาทหาร และเครื่องแบบผู้กำกับนักศึกษาวิชาทหาร พ.ศ. ๒๕๒๑[๑]

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔ และมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติเครื่องแบบนักศึกษาวิชาทหารและเครื่องแบบผู้กำกับนักศึกษาวิชาทหาร พ.ศ. ๒๕๒๑รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกกฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๒๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบนักศึกษาวิชาทหารและเครื่องแบบผู้กำกับนักศึกษาวิชาทหาร พ.ศ. ๒๕๒๑

ข้อ ๒ ประเภท ชนิด และลักษณะของเครื่องแบบนักศึกษาวิชาทหารและเครื่องแบบผู้กำกับนักศึกษาวิชาทหาร ตลอดจนโอกาสและเงื่อนไขในการแต่งเครื่องแบบให้เป็นไปตามที่ กำหนดในกฎกระทรวงนี้

หมวด ๑
เครื่องแบบนักศึกษาวิชาทหารชาย

ส่วนที่ ๑
ประเภทของเครื่องแบบ

ข้อ ๓ เครื่องแบบนักศึกษาวิชาทหารชาย มี ๒ ประเภท คือ
(๑) เครื่องแบบปกติ
(๒) เครื่องแบบฝึก

ข้อ ๔ เครื่องแบบปกติ ประกอบด้วย
(๑) หมวกหนีบสีกากีแกมเขียว
(๒) เสื้อคอพับสีกากีแกมเขียวแขนยาว
(๓) กางเกงขายาวสีกากีแกมเขียวแบบปกติ
(๔) เข็มขัดสีกากีแกมเขียว
(๕) รองเท้าหุ้มส้นสีดำ ชนิดผูกเชือก

---

[๑] ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๘/ตอนที่ ๑๐๘/หน้า ๓๘๑/๒๐ มิถุนายน ๒๕๓๔

ข้อ ๕ เครื่องแบบฝึก ประกอบด้วย

(๑) หมวกทรงอ่อนสีกากีแกมเขียว หรือหมวกเหล็กสีกากีแกมเขียว

(๒) เสื้อคอเปิดสีกากีแกมเขียว

(๓) กางเกงขายาวสีกากีแกมเขียวแบบฝึก

(๔) เข็มขัดสีกากีแกมเขียว

(๕) รองเท้าสูงครึ่งน่องสีดำ หรือรองเท้าเดินป่า

ส่วนที่ ๒

ชนิดและลักษณะของเครื่องแบบ

ข้อ ๖ หมวก มี ๓ ชนิด คือ

(๑) หมวกหนีบสีกากีแกมเขียว มีสาบโดยรอบป้ายเฉียงจากทางด้านหน้าลงไปทางซ้าย และด้านซ้ายเหนือขอบหมวกห่างจากมุมพับด้านหน้า ๔ ซม. มีตราหน้าหมวกขนาดเล็กริมบนของสาบหมวกมีขลิบ กว้าง ๐.๕ ซม. ทำด้วยแถบสีน้ำเงินเข้ม

(๒) หมวกทรงอ่อนสีกากีแกมเขียว เป็นหมวกทรงกลมทำด้วยผ้าสักหลาด หรือเสิร์จหรือวัตถุเทียมเสิร์จสีกากีแกมเขียว ไม่มีตะเข็บ ขอบหมวกหุ้มด้วยหนังหรือวัตถุเทียมหนังสีดำ กว้าง ๑ ซม. ด้านหน้าข้างซ้ายเหนือขอบหมวกมีตราหน้าหมวกขนาดใหญ่

(๓) หมวกเหล็กสีกากีแกมเขียว ลักษณะเช่นเดียวกับหมวกเหล็กสีกากีแกม เขียวของทหารบก ในบางโอกาสจะใช้แต่รองในหมวกเหล็กสีกากีแกมเขียวก็ได้

ข้อ ๗[๒] เสื้อ มี ๒ ชนิด คือ

(๑) เสื้อคอพับสีกากีแกมเขียวแขนยาว เป็นเสื้อคอพับ ตัวเสื้อผ่าอกตลอด มีสาบกว้าง ๓ ซม. ที่คอและแนวสาบมีดุม ๖ ดุม แขนเสื้อยาวรัดข้อมือ ขัดดุมที่ข้อมือข้างละ ๑ ดุม ที่อกมีกระเป๋าปะข้างละ ๑ กระเป๋า ไม่มีแถบ มีปกกระเป๋าขัดดุมข้างละ ๑ ดุม กระเป๋าและปกกระเป๋าเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าตัดมุมเป็นรูปตัดพองาม ที่ไหล่ทั้งสองข้างมีอินทรธนูออนขัดดุมติดกับด้านคอเสื้อข้างละ ๑ ดุม ดุมทั้งสิ้นใช้ดุมกลมแบนขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๑ ซม. ทำด้วยวัตถุสีกากีแกมเขียว เมื่อสวมเสื้อนี้ให้สอดชายเสื้อไว้ภายในกางเกง และใช้เสื้อยืดคอแหลมแขนสั้นสีกากีแกมเขียวหรือสีขาวประกอบด้วย

(๒) เสื้อคอเปิดสีกากีแกมเขียว มี ๒ แบบ คือ

(ก) เสื้อคอเปิดสีกากีแกมเขียวแบบ ก เป็นเสื้อคอเปิด ปกเสื้อแบะ มุมปกแหลม ตัวเสื้อด้านหน้าผ่าตลอด ไม่มีสาบ ที่คอและแนวอกมีดุม ๖ ดุม แขนยาวรูปทรงกระบอก ที่อกมีกระเป๋าปะ ข้างละ ๑ กระเป๋า ไม่มีแถบ มีปกกระเป๋าขัดดุมข้างละ ๑ ดุม กระเป๋าและปกกระเป๋าเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ตัดมุมเป็นรูปตัดพองาม ดุมทั้งสิ้นใช้ดุมกลมแบนขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๒ ซม. ทำด้วยวัตถุสีกากีแกมเขียว ชายเสื้อตัดตรงไม่มีเว้า เมื่อสวมเสื้อนี้ให้สอดชายเสื้อไว้ภายในกางเกงและใช้

---

[๒] ข้อ ๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๕๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบนักศึกษาวิชาทหารและเครื่องแบบผู้กำกับนักศึกษาวิชาทหาร พ.ศ. ๒๕๒๑

เสื้อยืดคอแหลมแขนสั้นสีกากีแกมเขียวประกอบด้วย การพับแขนเสื้อกระทำได้เมื่อได้รับอนุญาตเป็นครั้งคราว ถ้าจะพับแขนเสื้อให้พับไว้เหนือข้อศอกโดยพับกว้างประมาณ ๗ ซม.

(ข) เสื้อคอเปิดสีกากีแกมเขียวแบบ ข ตัวเสื้อปล่อยยาวถึงตะโพก ปกเสื้อแบะมุมปกแหลมตัวเสื้อด้านหน้าผ่าตลอด ไม่มีสาบ มีดุม ๕ ดุม ที่บ่ามีอินทรธนูอ่อนขัดดุมข้างละ ๑ ดุม ปลายอินทรธนูอ่อนเป็นรูปเหลี่ยม แขนเสื้อยาวรูปทรงกระบอก ภายในเพิ่มผ้ารองแขนจากกึ่งกลางแขนเสื้อท่อนบนถึงกึ่งกลางแขนเสื้อท่อนล่างพองาม ที่ปลายแขนเสื้อทั้งสองข้างตรงด้านในชิดลำตัวติดแผ่นผ้ารัดข้อมือขนาดกว้าง ๔ ซม. ยาว ๑๐ ซม. ห่างจากปลายแขนเสื้อพองาม ชายเป็นรูปสี่เหลี่ยมชี้ไปทาง ด้านหลังขัดดุม ๑ ดุม ติดกับแขนเสื้อในแนวเดียวกัน มีดุมอีก ๑ ดุม สำหรับปรับขนาดปลายแขนเสื้อเพื่อรัดข้อมือ ที่แขนเสื้อด้านซ้ายเหนือข้อศอกปะผ้าเป็นช่องสำหรับเสียบปากกาได้ ๒ ช่อง ตัวเสื้อด้านหน้ามีกระเป๋าบนและกระเป๋าล่างข้างละ ๒ กระเป๋า เป็นกระเป๋าปะยืดชายรูปสี่เหลี่ยม ชายด้านนอกตัวและด้านล่างของกระเป๋าพับจีบเพื่อให้ขยายได้ ส่วนชายด้านในตัวของกระเป๋าเย็บติดกับตัวเสื้อมีปกรูปสี่เหลี่ยมขัดดุม ๒ ดุม กระเป๋าล่างให้ชายล่างของกระเป๋าอยู่ห่างจากตะเข็บชายเสื้อ ๑.๕ ซม. ตัวเสื้อด้านหลังในแนวเอวติดแผ่นผ้ารัดเอวจากตะเข็บเสื้อด้านข้าง ขนาดกว้าง ๔ ซม. ยาว ๑๐ ซม. ข้างละ ๑ แผ่น ชายเป็นรูปเหลี่ยมชี้ไปทางด้านหลังขัดดุม ๑ ดุม ติดกับตัวเสื้อด้านหลังและในแนวเดียวกัน มีดุมอีก ๑ ดุม เพื่อใช้ปรับขนาดเอวทั้ง ๒ ข้าง ดุมทั้งสิ้นใช้ดุมกลมแบนขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๒ ซม. ทำด้วยวัตถุสีกากีแกมเขียว รังดุมที่แนวอกและกระเป๋าเสื้อ ให้ซ่อนไว้ภายในเสื้อและด้านในของฝากระเป๋าเมื่อสวมเสื้อนี้ ให้ปล่อยชายเสื้อไว้นอกกางเกงและใช้เสื้อยืดคอแหลมแขนสั้นสีกากีแกมเขียวประกอบด้วยการพับแขนเสื้อกระทำได้เมื่อได้รับอนุญาตเป็นครั้งคราว ถ้าจะพับแขนเสื้อให้พับไว้เหนือข้อศอกโดยพับกว้างประมาณ ๗ ซม.

ข้อ ๘[๓] กางเกง มี ๒ ชนิด คือ

(๑) กางเกงขายาวสีกากีแกมเขียวแบบปกติ ไม่พับปลายขา ปลายขายาวปิดตาตุ่ม กว้างไม่น้อยกว่า ๑๘ ซม. และไม่เกิน ๒๖ ซม. ขอบเอวมีห่วงสำหรับสอดเข็มขัด กว้างไม่เกิน ๑ ซม. ๗ ห่วง ทำด้วยผ้าสีเดียวกับกางเกง ที่แนวตะเข็บกางเกงด้านข้างมีกระเป๋าเจาะข้างละ ๑ กระเป๋า และจะมีกระเป๋าหลังเป็นกระเป๋าเจาะก็ได้

(๒) กางเกงขายาวสีกากีแกมเขียวแบบฝึก มี ๒ แบบ คือ

(ก) กางเกงขายาวสีกากีแกมเขียวแบบฝึก ก ลักษณะเช่นเดียวกับกางเกงขายาวสีกากีแกมเขียวแบบปกติ เว้นแต่กระเป๋าที่แนวตะเข็บกางเกงด้านข้างเป็นกระเป๋าปะข้างละ ๑ กระเป๋า ปากกระเป๋าเฉียงไม่มีปก ก้นกระเป๋าตัดตรง และด้านหลังมีกระเป๋าปะข้างละ ๑ กระเป๋า ก้นกระเป๋าเป็นรูปสามเหลี่ยม มีปกกระเป๋าเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าขัดดุมข้างละ ๑ ดุม เมื่อสวมประกอบกับรองเท้าสูงครึ่งน่องสีดำหรือรองเท้าเดินป่า ให้สอดปลายขากางเกงไว้ภายในรองเท้าและใช้ประกอบกับเสื้อคอเปิดสีกากีแกมเขียวแบบ ก

(ข) กางเกงขายาวสีกากีแกมเขียวแบบฝึก ข ลักษณะเช่นเดียวกับกางเกงขายาวสีกากีแกมเขียวแบบปกติ เว้นแต่ที่บริเวณใต้ขอบกางเกงด้านหน้าใกล้แนวตะเข็บกางเกงด้านข้าง มีกระเป๋าเป็นกระเป๋าเจาะข้างละ ๑ กระเป๋า ปากกระเป๋าเฉียงไม่มีปก และที่ใต้ขอบกางเกงบริเวณตะโพก ด้านหลังมีกระเป๋าหลังข้างละ ๑ กระเป๋า เป็นกระเป๋าเจาะรูปสี่เหลี่ยม มีปกรูปสี่เหลี่ยมขัดดุม

---

[๓] ข้อ ๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๕๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบนักศึกษาวิชาทหารและเครื่องแบบผู้กำกับนักศึกษาวิชาทหาร พ.ศ. ๒๕๒๑

๒ ดุม ตรงมุมปก ตรงแนวตะเข็บกางเกงทั้งสองข้างมีกระเป๋าปะยืดชายข้างละ ๑ กระเป๋า ตัวกระเป๋าเป็นรูปสี่เหลี่ยมตรงกลางพับจีบ ๒ จีบ ชายหน้าและชายล่างเย็บติดกับขากางเกง ชายหลังพับจีบเพื่อให้ขยายได้มีปกรูปสี่เหลี่ยม ชายปกด้านบนและด้านหน้าเย็บติดกับขากางเกง ขัดดุมที่กึ่งกลางปกและมุมปกที่เปิดแห่งละ ๑ ดุม รังดุมทั้งหมดซ่อนไว้ด้านในของฝากระเป๋า เมื่อสวมประกอบกับรองเท้าสูงครึ่งน่องสีดำหรือรองเท้าเดินป่า ให้สอดปลายขากางเกงไว้ภายในรองเท้าและใช้ประกอบกับเสื้อคอเปิดสีกากีแกมเขียวแบบ ข

ข้อ ๙ เข็มขัดสีกากีแกมเขียว ทำด้วยด้ายหรือไนล่อนถักสีกากีแกมเขียวกว้าง ๓ ซม. หัวเข็มขัดทำด้วยโลหะสีทองเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าทางนอนปลายมน กว้าง ๓.๕ ซม.ยาว ๕ ซม. พื้นเกลี้ยง มีรูปเครื่องหมายกรมการรักษาดินแดนอยู่เหนือช่อชัยพฤกษ์ดุนนูนอยู่กึ่งกลางหัว เข็มขัดไม่มีเข็มสำหรับสอดรู ปลายสายเข็มขัดหุ้มด้วยโลหะสีทองกว้าง ๑ ซม. ใช้คาดทับ ขอบกางเกงโดยให้สายเข็มขัดสอดไว้ภายในห่วงกางเกง

ข้อ ๑๐ รองเท้า มี ๓ ชนิด คือ

(๑) รองเท้าหุ้มส้นสีดำ ชนิดผูกเชือก ทำด้วยหนังหรือวัตถุเทียมหนังสีดำมีรูสำหรับร้อยเชือกไม่น้อยกว่าสองคู่ และไม่เกินหกคู่ ส้นใหญ่และสูงพอสมควร

(๒) รองเท้าสูงครึ่งน่องสีดำ ลักษณะเช่นเดียวกับรองเท้าหุ้มส้นสีดำ ชนิดผูกเชือก เว้นแต่มีหนังหรือวัตถุเทียมหนังหุ้มเลยข้อเท้าประมาณครึ่งน่อง มีรูสำหรับร้อยเชือกมากกว่าหกคู่

(๓) รองเท้าเดินป่า ลักษณะเช่นเดียวกับรองเท้าสูงครึ่งน่องสีดำ เว้นแต่ทำด้วยหนังหรือวัตถุเทียมหนังสีดำประกอบผ้าสีกากีแกมเขียว

รองเท้าทุกชนิดต้องมีส้นและไม่มีลวดลาย

ข้อ ๑๑ ถุงเท้า มี ๒ ชนิด คือ

(๑) ถุงเท้าสีดำ ใช้ประกอบรองเท้าหุ้มส้นสีดำ ชนิดผูกเชือก รองเท้า สูงครึ่งน่องสีดำหรือรองเท้าเดินป่า

(๒) ถุงเท้าสีกากีแกมเขียว ใช้ประกอบรองเท้าสูงครึ่งน่องสีดำ หรือรองเท้าเดินป่า

ส่วนที่ ๓
อินทรธนู เครื่องหมาย และป้ายชื่อ

ข้อ ๑๒ อินทรธนู เป็นอินทรธนูอ่อนทำด้วยผ้าชนิดและสีเดียวกับเสื้อเป็นแผ่นสี่เหลี่ยมเรียวจากทางด้านไหล่ไปทางคอ ปลายมน ด้านไหล่ กว้าง ๕ ซม. เย็บติดกับไหล่เสื้อคอพับสีกากีแกมเขียวแขนยาว ด้านคอ กว้าง ๔ ซม. ตอนปลายขัดดุมข้างละ ๑ ดุม บนอินทรธนูไม่มีรอยเย็บเป็นลวดลาย

ข้อ ๑๓ เครื่องหมายชั้นปีการศึกษา เป็นตัวเลขไทย สูง ๑ ซม. ทำด้วยโลหะสีทองตัวแบนติดที่แนวกลางอินทรธนูทั้งสองข้าง ให้ด้านบนของตัวเลขอยู่ทางด้านคอห่างจากตะเข็บไหล่

เสื้อ ๑ ซม. เมื่อแต่งเครื่องแบบฝึก ให้ปักด้วยไหมหรือด้ายสีเหลืองติดที่ปกเสื้อด้านซ้าย ให้ฐานของตัวเลขนานกับปกเสื้อด้านหน้า ห่างจากขอบปก ๒.๕ ซม.

ถ้าประดับเครื่องหมายตำแหน่งในขณะเดียวกัน ให้ติดเครื่องหมายตามข้อนี้ตรงแนวกลางปลอกอินทรธนู

ข้อ ๑๔ เครื่องหมายตำแหน่ง เป็นปลอกอินทรธนู ทำด้วยผ้ารูปห้าเหลี่ยมขนาดยาว ๔ ซม. ใช้ประดับที่อินทรธนูทั้งสองข้างและมีสีตามตำแหน่ง ดังต่อไปนี้

(๑) ตำแหน่งหัวหน้าหมู่ สีเขียว

(๒) ตำแหน่งหัวหน้าหมวด สีแดง

(๓) ตำแหน่งหัวหน้ากองร้อย สีฟ้า

เมื่อแต่งเครื่องแบบฝึก ให้ทำด้วยผ้า หรือปักด้วยไหมหรือด้ายเป็นรูปย่อปลอกอินทรธนู สีตามตำแหน่ง ขนาดกว้าง ๒.๕ ซม. สูง ๓ ซม. ติดที่ปกเสื้อด้านซ้าย ให้ฐานของเครื่องหมายอยู่แนวกลางและขนานกับขอบปกเสื้อด้านหน้า มีระยะห่างจากขอบปกเสื้อ ๑.๕ ซม.ด้านมุมแหลมของเครื่องหมายชี้ขึ้นทางด้านคอ

ข้อ ๑๕ เครื่องหมายสังกัดจังหวัด เป็นรูปอักษรย่อชื่อของจังหวัดตามกฎหมายว่าด้วยเครื่องแบบข้าราชการฝ่ายพลเรือน ทำด้วยโลหะสีทอง ตัวอักษรแบนสูง ๑.๒ ซม. ติดที่แนวกลางปกเสื้อคอพับสีกากีแกมเขียวแขนยาวด้านซ้าย ห่างจากขอบปกเสื้อด้านหน้า ๒.๕ ซม.และให้ฐานของตัวอักษรขนานกับขอบปกเสื้อด้านข้าง เมื่อแต่งเครื่องแบบฝึกให้ปักด้วยไหมหรือด้ายสีเหลืองตรงแนวกลางเหนือกระเป๋าเสื้อคอเปิดสีกากีแกมเขียวด้านซ้าย ห่างจากขอบ กระเป๋าด้านบน ๒ ซม.

นักศึกษาวิชาทหารของสถานศึกษาวิชาทหารที่ตั้งอยู่ในจังหวัดใดให้ใช้อักษรย่อชื่อของจังหวัดนั้น

ข้อ ๑๖ เครื่องหมายสังกัดกรมการรักษาดินแดน เป็นรูปเครื่องหมายกรมการรักษาดินแดนทำด้วยโลหะสีทอง กว้าง ๒.๕ ซม. สูง ๔ ซม. ติดที่ปกเสื้อคอพับสีกากีแกมเขียวแขนยาวด้านขวา ห่างจากขอบปกเสื้อด้านหน้า ๒.๕ ซม. ให้ส่วนล่างของเครื่องหมายขนานกับขอบปกเสื้อด้านข้าง เมื่อแต่งเครื่องแบบฝึก ให้ปักด้วยไหมหรือด้ายสี่เหลืองที่ปกเสื้อคอเปิดสีกากีแกมเขียวด้านขวา ให้ส่วนล่างของเครื่องหมายขนานกับขอบปกเสื้อด้านหน้า

ข้อ ๑๗ เครื่องหมายสถานศึกษาวิชาทหาร เป็นรูปเครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ ของสถานศึกษาวิชาทหารซึ่งนักศึกษาวิชาทหารสังกัดอยู่ทำด้วยผ้าพิมพ์หรือปัก ลักษณะและสีตามเครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ของสถานศึกษาวิชาทหาร ขนาดกว้างไม่น้อยกว่า ๗.๕ ซม. และไม่เกิน ๘.๕ ซม. สูงไม่น้อยกว่า ๘.๕ ซม. และไม่เกิน ๑๐ ซม. ถ้าเป็นวงกลมหรือด้านเท่าให้มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางหรือด้านเท่าไม่น้อยกว่า ๘ ซม. และไม่เกิน ๙ ซม. ใช้กับเครื่องแบบปกติและเครื่องแบบฝึก โดยเย็บติดที่ต้นแขนเสื้อด้านขวาของเสื้อคอพับสีกากีแกมเขียวแขนยาว หรือเสื้อคอเปิดสีกากีแกมเขียว ห่างจากตะเข็บไหล่ ๒ ซม.

เครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ของสถานศึกษาวิชาทหาร ให้เป็นไปตามกฎหมายหรือตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด ห้ามใช้ลักษณะและสีเป็นแถบธงชาติหรือใช้ภาษาต่างประเทศ

ข้อ ๑๘ เครื่องหมายพิเศษ ให้เป็นไปตามที่กองทัพบกกำหนดหรืออนุญาตให้ติดได้

ข้อ ๑๙ ป้ายชื่อ มี ๒ ชนิด คือ

(๑) ป้ายชื่อโลหะ ทำด้วยโลหะสีเงินรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้ากว้าง ๒ ซม. ยาว ๗.๕ ซม. พื้นด้านหน้าเป็นสีดำ มีอักษรตัวบรรจงสีเงินเป็นชื่อตัวและชื่อสกุลตัวอักษรสูง ๐.๘ ซม.ติดที่กึ่งกลางอกเสื้อเหนือปกกระเป๋าเสื้อด้านขวาของเสื้อคอพับสีกากีแกมเขียวแขนยาวห่างจากปกกระเป๋าเสื้อ ๑ ซม.

(๒) ป้ายชื่อผ้า ทำด้วยผ้าสีดำ รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้ากว้าง ๓ ซม. ยาวเท่ากับความกว้างของปากกระเป๋าเสื้อ ชื่อตัวและชื่อสกุลปักด้วยไหมหรือด้ายเป็นอักษรตัวบรรจงสี เหลืองสูง ๐.๘ ซม. เย็บติดกับอกเสื้อชิดกับด้านบนของปกกระเป๋าเสื้อด้านขวาของเสื้อคอเปิดสีกากีแกมเขียว

หมวด ๒
เครื่องแบบนักศึกษาวิชาทหารหญิง

ส่วนที่ ๑
ประเภทของเครื่องแบบ

ข้อ ๒๐ เครื่องแบบนักศึกษาวิชาทหารหญิง มี ๒ ประเภท คือ

(๑) เครื่องแบบปกติ

(๒) เครื่องแบบฝึก

ข้อ ๒๑ เครื่องแบบปกติ ประกอบด้วย

(๑) หมวกแก๊ปทรงอ่อนพับปีกสีกากีแกมเขียว

(๒) เสื้อสีขาวปกคอบัวมนแขนยาว

(๓) กระโปรงสีกากีแกมเขียว

(๔) เข็มขัดสีกากีแกมเขียว

(๕) รองเท้าหุ้มส้นสีดำ ชนิดไม่ผูกเชือก

ข้อ ๒๒ เครื่องแบบฝึก ประกอบด้วย

(๑) หมวกทรงอ่อนสีกากีแกมเขียว หรือหมวกเหล็กสีกากีแกมเขียว

(๒) เสื้อคอเปิดสีกากีแกมเขียว

(๓) กางเกงขายาวสีกากีแกมเขียวแบบฝึก

(๔) เข็มขัดสีกากีแกมเขียว

(๕) รองเท้าสูงครึ่งน่องสีดำ หรือรองเท้าเดินป่า

ส่วนที่ ๒

ชนิดและลักษณะของเครื่องแบบ

ข้อ ๒๓ หมวก มี ๓ ชนิด คือ

(๑) หมวกแก๊ปทรงอ่อนพับปีกสีกากีแกมเขียว มีปีกโดยรอบพอสมควรด้านข้างทั้งสองข้างพับขึ้นเล็กน้อย กึ่งกลางด้านหน้ามีตราหน้าหมวกขนาดใหญ่ มีผ้าพันหมวกทำด้วยสักหลาดหรือเสิร์จสีน้ำเงินเข้ม ขนาดกว้าง ๓ ซม. ตราหน้าหมวกทำด้วยโลหะสีทอง

(๒) หมวกทรงอ่อนสีกากีแกมเขียว มีลักษณะเช่นเดียวกับหมวกทรงอ่อน สีกากีแกมเขียวของนักศึกษาวิชาทหารชาย

(๓) หมวกเหล็กสีกากีแกมเขียว ลักษณะเช่นเดียวกับหมวกเหล็กสีกากีแกมเขียวของทหารบก ในบางโอกาสจะใช้แต่รองในหมวกเหล็กสีกากีแกมเขียวก็ได้

ข้อ ๒๔[๔] เสื้อ มี ๒ ชนิด คือ

(๑) เสื้อสีขาวปกคอบัวมนแขนยาว ตัวเสื้อด้านหน้าผ่าตลอด ไม่มีสาบ ที่คอและแนวอกมีดุม ๕ ดุม แขนเสื้อยาวรัดข้อมือ ขัดดุมที่ข้อมือข้างละ ๑ ดุม ที่ไหล่ทั้งสองข้างมีอินทรธนูอ่อนขัดดุมติดกับด้านคอเสื้อข้างละ ๑ ดุม จากอินทรธนูตามแนวดิ่งถึงชายเสื้อทั้งสองข้าง ตีเกล็ดข้างละ ๕ เกล็ดพองาม ใช้ผูกคอซองด้วยผ้าสีกากีแกมเขียว ดุมทั้งสิ้นใช้ดุมโลหะสีทองขนาดเล็ก เมื่อสวมเสื้อนี้ให้สอดชายเสื้อไว้ภายในกระโปรงสีกากีแกมเขียว

(๒) เสื้อคอเปิดสีกากีแกมเขียว มี ๒ แบบ ลักษณะและการใช้เช่นเดียวกับเสื้อคอเปิดสีกากีแกมเขียวของนักศึกษาวิชาทหารชาย ยกเว้นการใช้เสื้อยืดประกอบ ให้นักศึกษาวิชาทหารหญิงใช้เสื้อยืดคอกลมแขนสั้นสีกากีแกมเขียวประกอบเท่านั้น

ข้อ ๒๕[๕] กระโปรงและกางเกง มีดังนี้ คือ

(๑) กระโปรงสีกากีแกมเขียว ยาวปิดเข่าพอสมควร มีจีบพับทบ ๒ ใน ๓ ของกระโปรงทางกึ่งกลางด้านหน้าและด้านหลังขอบกระโปรง กว้าง ๑.๕ นิ้ว มีห่วงสำหรับสอดเข็มขัดกว้างไม่เกิน ๑ ซม. ด้านหน้า ๒ ห่วง ด้านหลัง ๒ ห่วง มีกระเป๋าด้านหน้าทั้งสองข้าง เป็นกระเป๋าเจาะเฉียง

(๒) กางเกงขายาวสีกากีแกมเขียวแบบฝึก มี ๒ แบบ ลักษณะและการใช้เช่นเดียวกับกางเกงขายาวสีกากีแกมเขียวแบบฝึกของนักศึกษาวิชาทหารชาย

ข้อ ๒๖ เข็มขัดสีกากีแกมเขียว ลักษณะเช่นเดียวกับเข็มขัดสีกากีแกมเขียว ของนักศึกษาวิชาทหารชาย ใช้คาดทับขอบกระโปรงหรือกางเกงโดยให้สายเข็มขัดสอดไว้ภายในห่วงกระโปรงหรือกางเกง

---

[๔] ข้อ ๒๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๕๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบนักศึกษาวิชาทหารและเครื่องแบบผู้กำกับนักศึกษาวิชาทหาร พ.ศ. ๒๕๒๑

[๕] ข้อ ๒๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๕๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบนักศึกษาวิชาทหารและเครื่องแบบผู้กำกับนักศึกษาวิชาทหาร พ.ศ. ๒๕๒๑

ข้อ ๒๗ รองเท้า มี ๓ ชนิด คือ

(๑) รองเท้าหุ้มส้นสีดำ ชนิดไม่ผูกเชือก ทำด้วยหนังหรือวัตถุเทียมหนังสีดำส้นใหญ่พอสมควร สูงไม่เกิน ๕ ซม.

(๒) รองเท้าสูงครึ่งน่องสีดำ ลักษณะเช่นเดียวกับรองเท้าสูงครึ่งน่องสีดำของนักศึกษาวิชาทหารชาย

(๓) รองเท้าเดินป่า ลักษณะเช่นเดียวกับรองเท้าเดินป่าของนักศึกษาวิชาทหารชาย รองเท้าทุกชนิดต้องมีส้นและไม่มีลวดลาย

ข้อ ๒๘ ถุงเท้า มี ๒ ชนิด คือ ชนิดสีดำ และชนิดสีกากีแกมเขียว ใช้ประกอบรองเท้าสูงครึ่งน่องสีดำ หรือรองเท้าเดินป่า

ส่วนที่ ๓
อินทรธนู เครื่องหมาย และป้ายชื่อ

ข้อ ๒๙ อินทรธนู เป็นอินทรธนูอ่อนทำด้วยผ้าชนิดและสีเดียวกับเสื้อเป็นแผ่นสี่เหลี่ยมเรียวจากทางด้านไหล่ไปทางคอ ปลายมน ด้านไหล่ กว้าง ๔ ซม. เย็บติดกับไหล่เสื้อ สีขาวปกคอบัวมนแขนยาว ด้านคอกว้าง ๓ ซม. ตอนปลายขัดดุมข้างละ ๑ ดุม บนอินทรธนูไม่มีรอยเย็บเป็นลวดลาย

ข้อ ๓๐ เครื่องหมายชั้นปีการศึกษา ลักษณะและการใช้เช่นเดียวกับเครื่องหมายชั้นปีการศึกษาของนักศึกษาวิชาทหารชาย

ข้อ ๓๑ เครื่องหมายตำแหน่ง ลักษณะและการใช้เช่นเดียวกับเครื่องหมายตำแหน่งของนักศึกษาวิชาทหารชาย

ข้อ ๓๒ เครื่องหมายสังกัดจังหวัด ลักษณะและการใช้เช่นเดียวกับเครื่องหมายสังกัดจังหวัดของนักศึกษาวิชาทหารชาย

ข้อ ๓๓ เครื่องหมายสังกัดกรมการรักษาดินแดน ลักษณะและการใช้เดียวกับเครื่องหมายสังกัดกรมการรักษาดินแดนของนักศึกษาวิชาทหารชาย

ข้อ ๓๔ เครื่องหมายสถานศึกษาวิชาทหาร ลักษณะและการใช้เช่นเดียวกับเครื่องหมายสถานศึกษาวิชาทหารของนักศึกษาวิชาทหารชาย

ข้อ ๓๕ เครื่องหมายพิเศษ ให้เป็นไปตามที่กองทัพบกกำหนดหรืออนุญาตให้ติดได้

ข้อ ๓๖ ป้ายชื่อ มี ๒ ชนิด คือ

(๑) ป้ายชื่อโลหะ ลักษณะเช่นเดียวกับป้ายชื่อโลหะของนักศึกษาวิชา ทหารชายติดกึ่งกลางอกเสื้อด้านขวาของเสื้อสีขาวปกคอบัวมนแขนยาว

(๒) ป้ายชื่อผ้า ลักษณะและการใช้เช่นเดียวกับป้ายชื่อผ้าของนักศึกษาวิชาทหารชาย

หมวด ๓
เครื่องแบบผู้กำกับนักศึกษาวิชาทหารชาย

ส่วนที่ ๑
ประเภทของเครื่องแบบ

ข้อ ๓๗ เครื่องแบบผู้กำกับนักศึกษาวิชาทหารชาย ผู้ช่วยผู้กำกับนักศึกษาวิชาทหารชาย และผู้กำกับนักศึกษาวิชาทหารพิเศษชาย มี ๒ ประเภท คือ

(๑) เครื่องแบบปกติ

(๒) เครื่องแบบฝึก

ข้อ ๓๘ เครื่องแบบปกติ ประกอบด้วย

(๑) หมวกทรงหม้อตาลสีกากีแกมเขียว หรือหมวกหนีบสีกากีแกมเขียว

(๒) เสื้อคอพับสีกากีแกมเขียว

(๓) กางเกงขายาวสีกากีแกมเขียวแบบปกติ

(๔) เข็มขัดสีกากีแกมเขียว

(๕) รองเท้าหุ้มส้นสีดำ ชนิดผูกเชือก หรือรองเท้าหุ้มข้อสีดำ

ข้อ ๓๙ เครื่องแบบฝึก ประกอบด้วย

(๑) หมวกทรงอ่อนสีกากีแกมเขียว หรือหมวกเหล็กสีกากีแกมเขียว

(๒) เสื้อคอเปิดสีกากีแกมเขียว

(๓) กางเกงขายาวสีกากีแกมเขียวแบบฝึก

(๔) เข็มขัดสีกากีแกมเขียว

(๕) รองเท้าสูงครึ่งน่องสีดำ หรือรองเท้าเดินป่า

ส่วนที่ ๒
ชนิดและลักษณะของเครื่องแบบ

ข้อ ๔๐ หมวก มี ๔ ชนิด คือ

(๑) หมวกทรงหม้อตาลสีกากีแกมเขียว มีตราหน้าหมวกขนาดใหญ่และมีเครื่อง

ประกอบ คือ

(ก) กระบัง ทำด้วยหนังหรือวัตถุเทียมหนังสีดำ

(ข) สายรัดคาง กว้าง ๑ ซม. ทำด้วยหนังหรือวัตถุเทียม หนังสีดำ ปลายสายรัดคางมีดุมโลหะสีทองขนาดเล็กติดที่ริมขอบหมวกข้างละ ๑ ดุม

(ค) ผ้าพันหมวก ใช้สักหลาดสีน้ำเงินเข้มกว้าง ๔ ซม.

(๒) หมวกหนีบสีกากีแกมเขียว มีสาบโดยรอบป้ายเฉียงจากทางด้านหน้าลงไปทางซ้าย และด้านซ้ายเหนือขอบหมวกห่างจากมุมพับด้านหน้า ๔ ซม. มีตราหน้าหมวกขนาดเล็กริมบนของสาบหมวกมีขลิบ กว้าง ๐.๕ ซม. ทำด้วยแถบสีน้ำเงินเข้มยกดิ้นทอง

(๓) หมวกทรงอ่อนสีกากีแกมเขียว เป็นหมวกทรงกลมทำด้วยผ้าสักหลาดหรือเสิร์จหรือวัตถุเทียมเสิร์จสีกากีแกมเขียว ไม่มีตะเข็บ ขอบหมวกหุ้มด้วยหนังหรือวัตถุเทียมหนังสีดำ กว้าง ๑ ซม. ด้านหน้าข้างซ้ายเหนือขอบหมวกมีตราหน้าหมวกขนาดใหญ่

(๔) หมวกเหล็กสีกากีแกมเขียว ลักษณะเช่นเดียวกับหมวกเหล็กสีกากีแกมเขียวของทหารบก ในบางโอกาสจะใช้แต่รองในหมวกเหล็กสีกากีแกมเขียวก็ได้

ข้อ ๔๑[๖] เสื้อ มี ๒ ชนิด คือ

(๑) เสื้อคอพับสีกากีแกมเขียว ลักษณะและการใช้เช่นเดียวกับเสื้อคอพับสีกากีแกมเขียวของนักศึกษาวิชาทหารชาย และในบางโอกาสเสื้อแบบนี้จะใช้แขนสั้นเพียงข้อศอกก็ได้

(๒) เสื้อคอเปิดสีกากีแกมเขียว มี ๒ แบบ ลักษณะและการใช้เช่นเดียวกับเสื้อคอเปิดสีกากีแกมเขียวของนักศึกษาวิชาทหารชาย

ข้อ ๔๒[๗] กางเกง มี ๒ ชนิด ลักษณะและการใช้เช่นเดียวกับกางเกงของนักศึกษาวิชาทหารชายยกเว้นกางเกงขายาวสีกากีแกมเขียวแบบปกติปลายขากว้างไม่น้อยกว่า ๒๔ ซม. และไม่เกิน ๒๘ ซม

ข้อ ๔๓ เข็มขัดสีกากีแกมเขียว ทำด้วยด้ายหรือไนล่อนถักสีกากีแกมเขียวกว้าง ๓ ซม. หัวเข็มขัดทำด้วยโลหะสีทองเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าทางนอน ปลายมน กว้าง ๓.๕ ซม. ยาว ๕ ซม. พื้นเกลี้ยง มีรูปเครื่องหมายกรมการรักษาดินแดนอยู่เหนือช่อชัยพฤกษ์ดุนนูนอยู่กึ่งกลางหัว เข็มขัดไม่มีเข็มสำหรับสอดรู ปลายสายเข็มขัดหุ้มด้วยโลหะสีทองกว้าง ๑ ซม. ใช้คาดทับขอบกางเกงโดยให้สายเข็มขัดสอดไว้ภายในห่วงกางเกง

ข้อ ๔๔ รองเท้า มี ๔ ชนิด คือ

(๑) รองเท้าหุ้มส้นสีดำ ชนิดผูกเชือก ทำด้วยหนังหรือวัตถุเทียมหนังสีดำ

(๒) รองเท้าหุ้มข้อสีดำ ทำด้วยหนังหรือวัตถุเทียมหนังสีดำ

---

[๖] ข้อ ๔๑ แก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๕๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบนักศึกษาวิชาทหารและเครื่องแบบผู้กำกับนักศึกษาวิชาทหาร พ.ศ. ๒๕๒๑

[๗] ข้อ ๔๒ แก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๕๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบนักศึกษาวิชาทหารและเครื่องแบบผู้กำกับนักศึกษาวิชาทหาร พ.ศ. ๒๕๒๑

(๓) รองเท้าสูงครึ่งน่องสีดำ ลักษณะเช่นเดียวกับรองเท้าหุ้มส้นสีดำชนิดผูกเชือก เว้นแต่มีหนังหรือวัตถุเทียมหนังหุ้มเลยข้อเท้าประมาณครึ่งน่อง มีรูสำหรับร้อยเชือกมากกว่าหกคู่

(๓) รองเท้าเดินป่า ลักษณะเช่นเดียวกับรองเท้าสูงครึ่งน่องสีดำ เว้น แต่ทำด้วยหนังหรือวัตถุเทียมหนังสีดำประกอบผ้าสีกากีแกมเขียว

รองเท้าทุกชนิดต้องมีส้นและไม่มีลวดลาย

ข้อ ๔๕ ถุงเท้า มี ๒ ชนิด คือ

(๑) ถุงเท้าสีดำ ใช้ประกอบรองเท้าหุ้มส้นสีดำ ชนิดผูกเชือกรองเท้าหุ้มข้อสีดำ รองเท้า สูงครึ่งน่องสีดำ หรือรองเท้าเดินป่า

(๒) ถุงเท้าสีกากีแกมเขียว ใช้ประกอบรองเท้าสูงครึ่งน่องสีดำ หรือรองเท้าเดินป่า

ส่วนที่ ๓
อินทรธนู เครื่องหมาย และป้ายชื่อ

ข้อ ๔๖ อินทรธนู มี ๒ ชนิด คือ

(๑) อินทรธนูอ่อน ทำด้วยผ้าชนิดและสีเดียวกับเสื้อเป็นแผ่นสี่เหลี่ยมเรียวจากทางด้านไหล่ไปทางคอ ปลายมน ด้านไหล่ กว้าง ๕ ซม. เย็บติดกับไหล่เสื้อคอพับสีกากีแกมเขียวด้านคอ กว้าง ๔ ซม. ตอนปลายขัดดุมข้างละ ๑ ดุม บนอินทรธนูไม่มีรอยเย็บเป็นลวดลาย

(๒) อินทรธนูแข็ง ทำด้วยสักหลาดหรือเสิร์จสีน้ำเงินเข้ม เป็นแผ่นสี่เหลี่ยมเรียว จากทางด้านไหล่ไปทางคอ ปลายมน ด้านไหล่ กว้าง ๕ ซม. ด้านคอ กว้าง ๔ ซม. ตอนปลายติดดุมโลหะสีทองขนาดเล็ก อินทรธนูนี้ใช้สำหรับสวมทับอินทรธนูอ่อนเพื่อประดับเครื่องหมายตำแหน่ง

ข้อ ๔๗ เครื่องหมายตำแหน่ง ให้เป็นไปตามที่กองทัพบกกำหนด

ข้อ ๔๘ การประดับเครื่องหมายตำแหน่ง ให้เป็นไปตามที่กองทัพบกกำหนด

ข้อ ๔๙ เครื่องหมายสังกัดจังหวัด เป็นรูปอักษรย่อชื่อของจังหวัดตามกฎหมายว่าด้วยเครื่องแบบข้าราชการฝ่ายพลเรือนที่สถานศึกษาวิชาทหารตั้งอยู่ ทำด้วยโลหะสีทอง ตัวอักษรแบบ สูง ๑.๒ ซม. ติดที่แนวกลางปกเสื้อคอพับสีกากีแกมเขียว ด้านซ้าย ห่างจากขอบปกเสื้อด้านหน้า ๒.๕ ซม. และให้ฐานของตัวอักษรขนานกับขอบปกเสื้อด้านข้าง เมื่อแต่งเครื่องแบบฝึก ให้ปักด้วยไหมหรือด้ายสีเหลืองตรงแนวกลางเหนือกระเป๋าเสื้อคอเปิดสีกากีแกมเขียวด้านซ้าย ห่างจากขอบกระเป๋าด้านบน ๒ ซม.

ข้อ ๕๐ เครื่องหมายสังกัดกรมการรักษาดินแดน เป็นรูปเครื่องหมายกรมการรักษาดินแดนทำด้วยโลหะสีทอง กว้าง ๒.๕ ซม. สูง ๔ ซม. ติดที่ปกเสื้อ คอพับสีกากีแกมเขียวด้านขวา ห่างจากขอบปกเสื้อด้านหน้า ๒.๕ ซม. และให้ส่วนล่างของเครื่องหมายขนานกับขอบปกเสื้อด้านข้าง

เมื่อแต่งเครื่องแบบฝึก ให้ปักด้วยไหมหรือด้ายสีเหลืองที่ปกเสื้อคอเปิดสีกากีแกมเขียวด้านขวา ให้ส่วนล่างของเครื่องหมายขนานกับขอบปกเสื้อด้านหน้า

ข้อ ๕๑ เครื่องหมายพิเศษ ให้เป็นไปตามที่กองทัพบกกำหนดหรืออนุญาตให้ติดได้

ข้อ ๕๒ ป้ายชื่อ มี ๒ ชนิด คือ

(๑) ป้ายชื่อโลหะ ทำด้วยโลหะสีเงิน รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง ๒ ซม. ยาว ๗.๕ ซม. พื้นด้านหน้าเป็นสีดำ มีอักษรตัวบรรจงสีเงินเป็นชื่อตัวและชื่อสกุล ตัวอักษรสูง ๐.๘ ซม.ติดที่กึ่งกลางเหนือปกกระเป๋าเสื้อด้านขวาของเสื้อคอพับสีกากีแกมเขียว ห่างจะปกกระเป๋าเสื้อ ๑ ซม.

(๒) ป้ายชื่อผ้า ทำด้วยผ้าสีดำ รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง ๓ ซม. ยาวเท่ากับความกว้างของปากกระเป๋าเสื้อ ชื่อตัวและชื่อสกุลปักด้วยไหมหรือด้ายเป็นอักษรตัวบรรจงสีเหลืองสูง ๐.๘ ซม. เย็บติดกับอกเสื้อชิดกับด้านบนของปกกระเป๋าเสื้อด้านขวาของเสื้อคอเปิดสีกากีแกมเขียว

หมวด ๔
เครื่องแบบผู้กำกับนักศึกษาวิชาทหารหญิง

ส่วนที่ ๑
ประเภทของเครื่องแบบ

ข้อ ๕๓ เครื่องแบบผู้กำกับนักศึกษาวิชาทหารหญิง ผู้ช่วยผู้กำกับนักศึกษาวิชาทหารหญิง และผู้กำกับนักศึกษาวิชาทหารพิเศษหญิง มี ๒ ประเภท คือ

(๑) เครื่องแบบปกติ

(๒) เครื่องแบบฝึก

ข้อ ๕๔ เครื่องแบบปกติ ประกอบด้วย

(๑) หมวกแก๊ปทรงอ่อนพับปีกสีกากีแกมเขียว หรือหมวกหนีบสีกากีแกมเขียว

(๒) เสื้อคอปกสีกากีแกมเขียว

(๓) กระโปรงสีกากีแกมเขียว

(๔) เข็มขัดสีกากีแกมเขียว

(๕) รองเท้าหุ้มส้นสีดำ ชนิดไม่ผูกเชือก หรือชนิดผูกเชือก

(๖) กระเป๋าถือสีดำขนาดใหญ่

ข้อ ๕๕ เครื่องแบบฝึก ประกอบด้วย

(๑) หมวกทรงอ่อนสีกากีแกมเขียว หรือหมวกเหล็กสีกากีแกมเขียว

(๒) เสื้อคอเปิดสีกากีแกมเขียว

(๓) กางเกงขายาวสีกากีแกมเขียวแบบฝึก

(๔) เข็มขัดสีกากีแกมเขียว

(๕) รองเท้าสูงครึ่งน่องสีดำ หรือรองเท้าเดินป่า

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ส่วนที่ ๒

ชนิดและลักษณะของเครื่องแบบ

ข้อ ๕๖ หมวก มี ๔ ชนิด คือ

(๑) หมวกแก๊ปทรงอ่อนพับปีกสีกากีแกมเขียว มีปีกโดยรอบพอสมควรด้านข้างทั้งสองข้างพับขึ้นเล็กน้อย กึ่งกลางด้านหน้ามีตราหน้าหมวกขนาดใหญ่ สายรัดคาง กว้าง ๑ ซม. ทำด้วยหนังหรือวัตถุเทียมหนังสีดำ ปลายสายรัดคางมีดุมโลหะสีทองขนาดเล็กติดที่ริมขอบหมวกข้างละ ๑ ดุม ผ้าพันหมวกใช้สักหลาดสีน้ำเงินเข้มขนาด กว้าง ๓ ซม.

(๒) หมวกหนีบสีกากีแกมเขียว มีสาบโดยรอบป้ายเฉียงทางด้านหน้าลงไปทางซ้ายรูปหมวกตัดให้เรียวโค้งไปตามศีรษะมีขลิบที่ขอบหมวกเช่นเดียวกับผู้กำกับนักศึกษาวิชาทหารชาย ด้านซ้ายห่างจากกึ่งกลางด้านหน้าหมวก ๔ ซม. มีตราหน้าหมวกขนาดเล็ก

(๓) หมวกทรงอ่อนสีกากีแกมเขียว มีลักษณะเช่นเดียวกับหมวกทรงอ่อนสีกากีแกมเขียวของผู้กำกับนักศึกษาวิชาทหารชาย

(๔) หมวกเหล็กสีกากีแกมเขียว ลักษณะเช่นเดียวกับหมวกเหล็กสีกากีแกมเขียวของทหารบก ในบางโอกาสจะใช้แต่รองในหมวกเหล็กสีกากีแกมเขียวก็ได้

ข้อ ๕๗[๕] เสื้อ มี ๒ ชนิด คือ

(๑) เสื้อคอปกสีกากีแกมเขียว ที่แนวอกมีดุม ๓ ดุม แขนยาวไม่รัดข้อมือหรือแขนสั้นเหนือข้อศอกไม่เกิน ๕ ซม. ปลายแขนพับทบ มีกระเป๋าล่างข้างละ ๑ กระเป๋า เป็นกระเป๋าปะมีแถบตรงกึ่งกลางตามทางดิ่งไม่มีปก มุมกระเป๋าด้านล่างเป็นรูปตัดพองาม ปากกระเป๋าขัดดุม ๑ ดุม และมีอินทรธนูอ่อนขัดดุมข้างละ ๑ ดุม ดุมทั้งสิ้นใช้ดุมโลหะสีทองขนาดเล็ก

(๒) เสื้อคอเปิดสีกากีแกมเขียว มี ๒ แบบ ลักษณะและการใช้เช่นเดียวกับเสื้อคอเปิดสีกากีแกมเขียวของผู้กำกับนักศึกษาวิชาทหารชาย ยกเว้นการใช้เสื้อยืดประกอบ ให้ผู้กำกับนักศึกษาวิชาทหารหญิงใช้เสื้อยืดคอกลมแขนสั้นสีกากีแกมเขียวประกอบเท่านั้น

ข้อ ๕๘[๖] กระโปรงและกางเกง มีดังนี้ คือ

(๑) กระโปรงสีกากีแกมเขียว ยาวปิดเข่าพอสมควร ไม่มีจีบทบด้านหน้าหรือหลัง ชายกระโปรงบานเล็กน้อย และไม่มีกระเป๋า

(๒) กางเกงขายาวสีกากีแกมเขียวแบบฝึก มี ๒ แบบ ลักษณะและการใช้เช่นเดียวกับกางเกงขายาวสีกากีแกมเขียวแบบฝึกของผู้กำกับนักศึกษาวิชาทหารชาย

ข้อ ๕๙ เข็มขัดสีกากีแกมเขียว ลักษณะและการใช้เช่นเดียวกับเข็มขัดสีกากีแกม

---

[๕] ข้อ ๕๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๕๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบนักศึกษาวิชาทหารและเครื่องแบบผู้กำกับนักศึกษาวิชาทหาร พ.ศ. ๒๕๒๑

[๖] ข้อ ๕๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๕๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบนักศึกษาวิชาทหารและเครื่องแบบผู้กำกับนักศึกษาวิชาทหาร พ.ศ. ๒๕๒๑

เขียว ของผู้กำกับนักศึกษาวิชาทหารชาย

ข้อ ๖๐ รองเท้า มี ๔ ชนิด คือ

(๑) รองเท้าหุ้มส้นสีดำ ชนิดไม่ผูกเชือก ทำด้วยหนังหรือวัตถุเทียมหนังสีดำส้นใหญ่พอสมควร สูงไม่เกิน ๗ ซม.

(๒) รองเท้าหุ้มส้นสีดำ ชนิดผูกเชือก ทำด้วยหนังหรือวัตถุเทียมหนังสีดำ

(๓) รองเท้าสูงครึ่งน่องสีดำ ลักษณะเช่นเดียวกับรองเท้าสูงครึ่งน่องสีดำของผู้กำกับนักศึกษาวิชาทหารชาย

(๔) รองเท้าเดินป่า ลักษณะเช่นเดียวกับรองเท้าเดินป่าของผู้กำกับนักศึกษาวิชาทหารชาย

รองเท้าทุกชนิดต้องมีส้นและไม่มีลวดลาย

ข้อ ๖๑ ถุงเท้า มี ๒ ชนิด คือ ชนิดสีดำ และชนิดสีกากีแกมเขียว ใช้ประกอบรองเท้าสูงครึ่งน่องสีดำ หรือรองเท้าเดินป่า

ข้อ ๖๒ กระเป๋าถือสีดำขนาดใหญ่ ทำด้วยหนังหรือวัตถุเทียมหนังสีดำรูปสี่เหลี่ยมผืน ผ้าสูง ๒๐ ซม. ยาว ๓๐ ซม. มีหูหิ้วและสายสะพาย ไม่มีลวดลายปกติถือด้วยมือซ้ายหรือจะสะพายที่ไหล่ซ้ายห้อยลงมาใต้แนวเอวก็ได้

ส่วนที่ ๓
อินทรธนู เครื่องหมาย และป้ายชื่อ

ข้อ ๖๓ อินทรธนู มี ๒ ชนิด คือ

(๑) อินทรธนูอ่อน ทำด้วยผ้า ชนิดและสีเดียวกับเสื้อเป็นแผ่นสี่เหลี่ยมเรียวจากทางด้านไหล่ไปทางคอ ปลายมน ด้านไหล่ กว้าง ๔ ซม. เย็บติดกับไหล่เสื้อคอปกสีกากีแกมเขียวด้านคอ กว้าง ๓ ซม. ตอนปลายขัดดุมข้างละ ๑ ดุม บนอินทรธนูไม่มีรอยเย็บเป็นลวดลาย

(๒) อินทรธนูแข็ง ลักษณะและการใช้เช่นเดียวกับอินทรธนูแข็งของผู้กำกับนักศึกษาวิชาทหารชาย เว้นแต่ขนาดเท่ากับอินทรธนูอ่อน

ข้อ ๖๔ เครื่องหมายตำแหน่ง ให้เป็นไปตามที่กองทัพบกกำหนด

ข้อ ๖๕ การประดับเครื่องหมายตำแหน่ง ให้เป็นไปตามที่กองทัพบกกำหนด

ข้อ ๖๖ เครื่องหมายสังกัดจังหวัด ลักษณะและการใช้เช่นเดียวกับเครื่องหมายสังกัดจังหวัดของผู้กำกับนักศึกษาวิชาทหารชาย เว้นแต่เสื้อคอปกสีกากีแกมเขียวติดที่มุมคอปกข้างซ้าย ให้ฐานของตัวอักษรขนานกับปกเสื้อด้านล่าง

ข้อ ๖๗ เครื่องหมายสังกัดกรมการรักษาดินแดน ลักษณะและการใช้เช่นเดียวกับเครื่องหมายสังกัดกรมการรักษาดินแดนของผู้กำกับนักศึกษาวิชาทหารชาย เว้นแต่เสื้อคอปกสีกากีแกมเขียว ติดที่มุมคอปกข้างขวาให้ส่วนล่างของเครื่องหมายขนานกับขอบปกเสื้อด้านล่าง

ข้อ ๖๘ เครื่องหมายพิเศษ ให้เป็นไปตามที่กองทัพบกกำหนดหรืออนุญาต ให้ติดได้

ข้อ ๖๙ ป้ายชื่อ มี ๒ ชนิด คือ

(๑) ป้ายชื่อโลหะ ลักษณะเช่นเดียวกับป้ายชื่อโลหะของผู้กำกับนักศึกษาวิชาทหารชาย ติดที่กึ่งกลางอกเสื้อด้านขวา เหนือแนวดุมเม็ดที่หนึ่งของเสื้อคอปกสีกากีแกมเขียว

(๒) ป้ายชื่อผ้า ลักษณะและการใช้เช่นเดียวกับป้ายชื่อผ้าของผู้กำกับนักศึกษาวิชาทหารชาย

หมวด ๕
เบ็ดเตล็ด

ข้อ ๗๐ นักศึกษาวิชาทหาร ผู้กำกับนักศึกษาวิชาทหาร ผู้ช่วยผู้กำกับนักศึกษาวิชาทหาร หรือผู้กำกับนักศึกษาวิชาทหารพิเศษ ในโอกาสขับขี่รถจักรยานยนต์ จะใช้หมวกป้องกันศีรษะสำหรับขับขี่รถจักรยานยนต์ สีสุภาพ ไม่ตกแต่งลวดลาย ประกอบกับเครื่องแบบเฉพาะ ขณะที่ขับขี่รถจักรยานยนต์ก็ได้

ข้อ ๗๑ ตราหน้าหมวก เป็นรูปเครื่องหมายกรมการรักษาดินแดนมีช่อชัยพฤกษ์รองรับด้านล่าง ปลายช่อโค้งโอบขึ้นบนทั้งสองข้าง มี ๒ ขนาด คือ

(๑) ขนาดเล็ก กว้าง ๓ ซม. สูง ๔ ซม. ใช้กับหมวกหนีบ เป็นโลหะสีทอง ยกเว้นคมดาบเป็นโลหะสีเงิน

(๒) ขนาดใหญ่ กว้าง ๖ ซม. สูง ๗.๕ ซม. ใช้กับหมวกทรงอ่อนสีกากีแกมเขียวหมวกทรงหม้อตาลสีกากีแกมเขียว หมวกแก๊ปทรงอ่อนพับปีกสีกากีแกมเขียว สำหรับ นักศึกษาวิชาทหารให้ปักด้วยด้ายหรือไหมสีทอง ยกเว้นคมดาบให้ปักด้วยด้ายหรือไหมสีขาว สำหรับนักศึกษาวิชาทหารหญิงใช้กับหมวกแก๊ปทรงอ่อนพับปีกสีกากีแกมเขียว เป็นโลหะสีทอง ยกเว้นคมดาบเป็นโลหะสีเงิน ผู้กำกับนักศึกษาวิชาทหารให้ปักด้วยดิ้นสีทอง ยกเว้นคมดาบ ปักด้วยดิ้นสีเงิน

ข้อ ๗๒ ดุมโลหะสีทองขนาดเล็ก เส้นผ่าศูนย์กลาง ๑.๕ ซม. มีลักษณะกลมนูนเล็กน้อย มีเส้นขอบโดยรอบ ภายในเส้นขอบมีลายดุนรูปเครื่องหมายกรมการรักษาดินแดน

ข้อ ๗๓ ผ้าพันคอ เป็นผ้ารูปสามเหลี่ยมสีฟ้า กว้าง ๒๕ ซม. ยาว ๓๕ ซม. ใช้ประกอบกับเสื้อคอเปิดสีกากีแกมเขียว ในโอกาสชุมนุมนักศึกษาวิชาทหาร หรือตามที่กองทัพบกกำหนด

ข้อ ๗๔ ถุงมือ เป็นถุงมือสีขาว ใช้ในโอกาสชุมนุมนักศึกษาวิชาทหาร หรือตามที่กองทัพบกกำหนด

ข้อ ๗๕ เพื่อประโยชน์ในการฝึก หรือเพื่อความสะดวกในการปฏิบัติหน้าที่จะใช้เครื่องประกอบเครื่องแบบตามที่กองทัพบกกำหนดก็ได้

ข้อ ๗๖ การแต่งเครื่องแบบนักศึกษาวิชาทหาร ให้แต่งได้ตามโอกาสและเงื่อนไขดังต่อไปนี้

(๑) เมื่อฝึกวิชาทหาร

(๒) เมื่อติดต่อกับสถานที่ราชการที่เกี่ยวข้องกับการฝึกวิชาทหาร

(๓) เมื่อร่วมในพิธีอันมีเกียรติของสถานศึกษาวิชาทหาร หรือของทางราชการ

(๔) ในโอกาสอื่นตามที่กองทัพบกกำหนด

ข้อ ๗๗ การแต่งเครื่องแบบผู้กำกับนักศึกษาวิชาทหาร ผู้ช่วยผู้กำกับนักศึกษาวิชาทหาร และผู้กำกับนักศึกษาวิชาทหารพิเศษ ให้แต่งได้ตามโอกาสและเงื่อนไข ดังต่อไปนี้

(๑) เมื่อปฏิบัติหน้าที่ผู้กำกับนักศึกษาวิชาทหาร ผู้ช่วยผู้กำกับนักศึกษาวิชาทหาร และผู้กำกับนักศึกษาวิชาทหารพิเศษ

(๒) เมื่อร่วมในพิธีอันมีเกียรติของสถานศึกษาวิชาทหาร หรือของทางราชการ

(๓) ในโอกาสอื่นตามที่กองทัพบกกำหนด

ข้อ ๗๘ ให้กองทัพบกจัดทำหรือเขียนรูปเครื่องแบบตัวอย่างขึ้นไว้เป็นมาตรฐาน

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๙ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๓๔
พลเรือเอก ประพัฒน์ กฤษณะจันทร์
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรกำหนดให้มีเครื่องแบบสำหรับนักศึกษาวิชาทหารหญิง และสมควรปรับปรุงเครื่องแบบนักศึกษาวิชาทหารชายและผู้กำกับนักศึกษาวิชาทหารให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

กฎกระทรวง ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๕๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบนักศึกษาวิชาทหารและเครื่องแบบผู้กำกับนักศึกษาวิชาทหาร พ.ศ. ๒๕๒๑[๑๐]

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรเพิ่มเครื่องแบบฝึกนักศึกษาวิชาทหารและเครื่องแบบฝึกผู้กำกับนักศึกษาวิชาทหาร เพื่อกำหนดให้มีรูปแบบที่เหมาะสมกับสภาพอากาศของประเทศไทย และเกิดความคล่องตัวในการฝึกหรือการปฏิบัติหน้าที่ทั้งในที่ตั้งและภาคสนามยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

[๑๐] ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๒/ตอนที่ ๑๑๘ ก/หน้า ๑/๙ ธันวาคม ๒๕๕๘

วิศนี/ผู้จัดทำ
๑๑ มกราคม ๒๕๕๙

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา